

GONIECZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Teatr „Nowości”

Program od czwartku 3-go do poniedziałku 7 września

Początek w dni powszednie o godzinie 5-ej w soboty o godz. 4-ej, w niedzielę i święta o 3-ej p.p.

Ceny miejsc niepodwyższone krzesło 1 zł. włącznie z podatkiem magistrackim.

Ostatni seans o godzinie 9-30 wieczorem.

Mężczyzna Kobieta Małżeństwo

Motto:

Kobiety pamiętajcie, że niewola zniszła, lecz niewola miłości i wiara w was pozostać musi.

Wielki film w 7-miu wielkich aktach zaczerpnięty z życia kochającej kobiety i cierpiącej bardzo dla miłości i wiary. W roli głównej **Dorota Filips**. **Mężczyźni!** nie kierujcie się próżną ambicją nie odmaławiajcie kobietom ich praw. **Kobiety!** Jeśli walczyicie o prawo matki do dziecka zobaczcie film *Mężczyzna, Kobieta, Małżeństwo*. Tragedja kobiety do łez wzruszająca. Udział tysięcznych tłumów. Bogata wystawa.

Nad program: **NIEDAM SIĘ** farsa w 2-ach aktach.

Reforma szkolnictwa w Polsce

„Dziennik Poznański” ogłasza następujący wywiad z Min. W. R. i O. P. Stan. Grabskim w sprawie reformy szkolnictwa w Polsce:

„Na pierwsze pytanie dotyczące szczegółów zamierzonej reformy, p. Minister w dłuższym przemówieniu wyjaśnił, co następuje:

— Program reformy, którą uważam za konieczną w naszym szkolnictwie, wyłożyłem w swych przemówieniach w Sejmie i w Senacie. Nie będę więc powtarzał tego, jedynie objaśnię, co z zapowiadanych zmian zostało już zatwierdzone.

Przedewszystkiem wydałem rozporządzenie, dotyczące się reformy dotychczasowego programu nauki w t. zw. niższym gimnazjum, to znaczy w 1, 2 i 3 klasie gimnazjum średniego. Program tych 3-ich niższych klas jest wspólny dla gimnazjów wszelkiego typu czy klasycznych. Reformując program, po staranem się przedewszystkiem usunąć niepotrzebne przeciążenie, dlatego też liczbę godzin nauki w klasie 1-szej zredukowałem do 30 godzin tygodniowo, w kl. 2-iej do 31 godzin, a w 3-ciej do 32 godzin.

Zasadniczą myślą tego programu jest danie dzieciom przed pierwszą 3 latami nauki w szkole średniej elementów wiedzy, koniecznych zarówno dla dalszego systematycznego uczenia się w szkole średniej, jak i dla ewentualnego następnego kształcenia się w szkołach zawodowych. W ten sposób nawiązują się zarazem życiowo konieczna łączność między szkolnictwem średnim i zawodowym. Wobec tego jednak program niższego gimnazjum musi dać dzieciom pewną, choć elementarną jednak zakończoną całość wiedzy, przedewszystkiem najważniejszą wiadomości z całości historii polskiej i całej przyrody. Nauka historii polskiej zaczyna się będzie w kl. 1-iej (nie jak dotychczas w 2-iej). Zasadą nauczania historii będzie unikanie przeciążania dzieckiem i wielką ilością faktów, położony będzie natomiast nacisk na jasne obrazowanie tego, jak wyglądała Polska w różnych wiekach i wytworzenie u młodego człowieka poczucia, że Polska dzieje się sama, która była już za Chrobrego, oraz ustalenie w jej świadomości zdrowego poczucia państwowego.

Program nauki przyrody ułożony jest w ten sposób, że wiosną i jesienią uczyć się będą dzieci o przyrodzie żywej (botanice, zoologii, ornitologii) przedewszystkiem przez oglądanie obrazów i poznawanie jej rozwoju. Zimą zaś nauka przyrody będzie polegała na udzielaniu wiadomości z zakresu elementarnych zjawisk fizyki i chemii.

Geografia w niższym gimnazjum ma dać znajomość Polski, ogólne wiadomości o Europie i innych częściach świata, oraz dobre rozumienie mapy.

Dużę wagę przywiązuje do wycieczek geograficznych. Łącząc je z innymi

mają być prowadzone wycieczki historyczne w celu zapoznania dzieci zabytkami historycznymi danej miejscowości.

Celem metodycznym nauki w niższym gimnazjum nie jest danie początków systematycznej wiedzy, lecz, jak już powiedziałem, dostarczenie dzieciom znajomości elementarnych faktów i pojęć tej wiedzy, których znaczenie z jednej strony konieczna jest dla każdego obywatela państwa, za drugiej zaś stanowić będzie podstawę systematycznej nauki w klasach wyższych tj. 4, 5 i 6-tej. Zadaniem niższego gimnazjum jest też wyrobienie w dzieciach zmysłu obserwacji i umiejętności dokładnej pracy.

Poza tym wydałem rozporządzenie, redukujące dotychczasowy program wyższego gimnazjum, szczególnie z zakresu matematyki, fizyki, nieco łaciny, a częściowo także i polskiego. Z obowiązkowej lektury usuwa się np. pisarzy-mesjanistów: Cieszkowskiego, Trentowskiego, Libelta, których znajomość dla uczniów szkół średnich nie mażmoż za zupełnie zbędną.

Łącznie z redukcją programu następuje redukcja godzin w szkole wyższej jednak nie w tym samym stopniu. Zasadą moją jest „mniej ale lepiej”. Mniej matematyki, łaciny, zato głębszą gruntowniejszą znajomość tego, co się uczniowie z zakresu danej wiedzy dają. Wskutek tej konieczności gruntownego przyswajania nauki, redukcja godzin będzie stosunkowo mniejsza, niż redukcja programu. By nauka była gruntowniejsza, koniecznym jest przecieć, aby nauczyciel poza godzinami wykładów — miał więcej godzin, przeznaczonych na pytanie uczniów.

Redukcja programu gimnazjum wyższego jest reformą tymczasową. W jej imieniu bowiem przedłożyłem Sejmowi projekt ustawy o nowej organizacji całego szkolnictwa. Wytęczyną projektu tego jest związanie jak najściślej szkolnictwa zawodowego ze szkolnictwem ogólno-kształcącym, tak, by do szkół zawodowych mogli przechodzić netylko uczniowie ze szkół powszechnych, ale i ze średnich, wynosząc przytem z tych szkół średnich pewną zamkniętą całość wiedzy. Przechodzenie ze szkół średniej do zawodowej niżej mogłoby więc mieć miejsce po ukończeniu 3 klas średniej, do zawodowej wyższej — po ukończeniu 6-ciu klas szkoły średniej. W ten sposób uczniowie, opuszczający szkołę średnią i przechodzący do zawodowej, nie mieliby poczucia, że przez to zwinęli swą karierę życiową i swego ogólnego wykształcenia nie dokonali.

Nauka w szkołach średnich dzieli się więc będzie na 3 okresy: 1-szy okres, obejmujący klasy 1, 2 i 3 i dający podstawowe najogólniejsze wiadomości; 2-gi okres, obejmujący kl. 4, 5 i 6, dający systematyczną wiedzę; wreszcie okres 3-ci (kl. 7 i 8), dający podstawy naukowego myślenia, t. j. przygotowujący do studiów uniwersyteckich.

W ten sposób młodzieńcze, przechodząc z 6-tej klasy do szkoły zawo-

dowej, albo do praktycznego zawodowego życia, wejdzie z całokształtem wiedzy, choć bez umiętności naukowego myślenia. Po to, aby pracować w handlu, przemyśle, w urzędach pocztowych, skarbowych, czy na kolei, — nie zdaje mi się, by koniecznym było czytać Horacego i uczyć się trygonometrii.

W zakresie ogólnego kształcenia projekt, który przedłożyłem Sejmowi, kładzie nacisk na umożliwienie uczniom wyższych klas szkoły powszechnej (5, 6 i 7) przechodzenie do niższych klas szkoły średniej (2-iej, 3 i 4-jej i od wrotnie”.

— „Jakie jest zdanie Pana Ministra w sprawie komitetów rodzicielskich przy szkołach i ich współpracy z nauczycielami i wychowawcami?”

— „Szkoła sama nie wychowa należycie młodego pokolenia. Współdziałanie w tym kierunku całego społeczeństwa, a zwłaszcza rodziców z wła-

dziami szkolnemi — jest konieczne. To też zaraz na początku roku szkolnego wydam jedno rozporządzenie o organizacji rad rodzicielskich i ich stosunku do rad pedagogicznych, oraz drugie o nadzorze władzy szkolnej i rad rodzicielskich nad stancjami”.

— „Co sądzi Pan Minister o ruchu harcerskim wśród młodzieży szkolnej?”

— „To ważne pytanie — można o tem dużo powiedzieć. Specjalnie w Polsce potrzebna jest warstwa ludzi silnie złączonych ideowo, o wyższym poziomie etycznym, zdrowych fizycznie i przygotowanych do życia społecznego. Taką warstwę ludzi może wytworzyć harcerstwo, dlatego przywiązuję do tego ruchu bardzo wielką wagę.”

Chodzi tylko o to, by harcerstwo zwracało uwagę na jakość, nie na ilość swych zastępów. Był czas gdy pod tym względem harcerstwo szwankowało, obecnie jednak dużo się zmienia na lepsze”.

Na Kresach panuje spokój

Likwidacja band komunistycznych

Wilno. — Według wiadomości nadeszłych z pogranicza na terenie naszych powiatów pogranicznych władze bezpieczeństwa ukończyły likwidację całego szeregu band dywersyjnych i wileńskich sieci szpiegowskich działających na korzyść Sowietów. Głównie ożniska znajdowały się w pow. wileńskim i dumilowskim. Ogółem liczba zlikwidowanych jacekiew komunistycznych sięga kilkudziesięciu. Aresztowano przytem 60 osób. Przeprowadzono 100 rewizji. Wszyscy aresztowani prowadzili wywiad polityczny i wojskowy na rzecz Rosji sowieckiej. Niektórzy z nich byli udowodniono uczestniczyli w napadach dywersyjnych i wywiadach ekonomicznych, oraz dokonywaniu mordów na osobach pozostałych na wysokiach urzędach państwowych. Energetyczna akcja likwidacyjna prowadzona w powiecie dumilowskim doprowadziła do aresztowania wszystkich wybitnych członków jacekiew komunistycznych. Wyniki śledztwa trzymane są w tajemnicy.

Rokowania sowiecko - niemieckie

Groźba zerwania pertraktacji

Berlin. — Podczas, gdy jeszcze kilka dni temu zdawało się, jakoby rosyjsko-niemiecki traktat handlowy miał być w najbliższych dniach podpisany, obecnie nastąpiła nagła zmiana, tak, że zachodzi nawet możliwość zerwania dalszych pertraktacji.

Jakkolwiek w toku dotychczasowych rokowań obydwie strony poczyniły sobie wzajemnie znaczne ustępstwa, rezygnując z niektórych wątpliwych pozycji, a inne zatajując w drodze kompromisowej, rząd sowiecki wycofał swoje dotychczasowe ustępstwa i ponownie wysunął te pretensje, z których poprzednio zrezygnował.

W Berlińskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych postępowanie to wywołało wrażenie, jakoby rząd sowiecki przez zakwestjonowanie Traktatu handlowego, chciał wyrzucić nacisk na Niemcy w sprawie Paktu Bezpieczeństwa, lub przynajmniej pertraktację handlową tak długo przeciągnąć, zanim zapadnie decyzja w sprawie Paktu.

propaganda komunistyczna w celu przygotowania zakrojonych na bardzo szeroką skalę ruchów na 1-szy maj roku przyszłego.

Angielski komuniści zapowiadają już pełnie otwarcie, że w dniu tym wystąpią z bronią w ręku i uskuteczniają formalny przewrót polityczny.

W tym celu cała Anglia jest zaszykana obecnie odezwami, w których bez ogródki mówią się o zbrojnym wystąpieniu i w których zachęca się robotników do ćwiczenia się we władaniu bronią.

Jednocześnie komuniści wysłali 14 tysiący listów do armji, wzywając żołnierzy, że w razie, gdyby zażądano od

nich strzelania do robotników, zwrócił broń przeciwko wydającym rozkazy. Policja angielska posiada dokładne informacje o wielkiej ilości broni, prze myczonej w ostatnich czasach z Niemiec do Anglii i która jest już w rękę górników szkockich i walijskich. Podobno odbywają się tam ćwiczenia i formowanie bojowych oddziałów. Akcja ta jest prowadzona zgodnie z instrukcjami Zinowiewa z Moskwy, ażeby rozpocząć walkę od rozbrojenia wojska i uzbrojenia mas robotniczych.

Podręczniki szkolne
do wszystkich szkół nowe i używane.
Wszelkie materiały pisemne
Po cenach konkurencyjnych
polecia Księgarnia
I Aleja 14 Antoniego Egera I Aleja 14.

TELEGRAMY
Powszechny Kongres Pokoju
Paryż. — W dniu 2 września r. b. rozpoczyna obrady w Paryżu powszechny Kongres Pokoju. Posiedzenie inauguracyjne odbędzie się o godz. 3 po poł. w wielkim amfiteatrze Sorbony. Przemówienia mają wygłosić liczni mówcy, wśród nich Edward Herriot, prezes francuskiej Izby deputowanych, który będzie przewodniczyć na kongresie, w otoczeniu ministra oświaty de Monzie, przewodniczącego reichstagu Loebe, pierwszego wiceprzewodniczącego senatu belgijskiego Lafontaine i wiceprzewodniczącego bułgarskiego Sobranja Wazowa. Porządek dzienny kongresu przewiduje na pierwszym miejscu obrady nad sprawą protokołu, dotyczącego regulowania zarządek międzynarodowych w drodze pokojowej. W dalszym ciągu omawiane będą sprawy bezpieczeństwa i rozbrojenia, sprawy ekonomicznej organizacji międzynarodowej, sprawy, dotyczące aktualnych zagadnień politycznych, wreszcie propagandy na rzecz pokoju za pośrednictwem wielkich organizacji międzynarodowych oraz zrzeszeń młodzieży.

Kongres hakatystów w Gdańsku
Demonstracje przeciw Polsce
Gdańsk. — Wczoraj zakończyły się tu obrady dorocznego zjazdu niemieckiej partii nacjonalistycznej. W wielkiej sali strzelnicy gdańskiej, w której toczyły się obrady, ustawiono na scenie portret Hindenburga, ozdobiony barwanymi byłego cesarstwa. W obradach uczestniczyli liczni goście z Rzeszy i Prus Wschodnich. Wśród telegramów powitalnych znajdują się między innymi telegramy od ministra spraw wewn. Rzeszy, Schielego, admirała Tirpitz, oraz marszałka Mackensena. Obrady otworzył przewodniczący frakcji narodowo-niemieckiej Volkstagu gdańskiego, Schwegmann, zapowiadając, że nacjonalistki, celem zdobycia przyszłości dla niemieckiego Gdańska, prowadzić będą najbardziej zdecydowaną walkę przeciwko obecnemu senatowi. Delegat nacjonalistów wschodnio-pruskich podkreślił, że utworzenie nowego senatu w Gdańsku wywarło w Prusach Wschodnich wielkie zaniepokojenie, albowiem Gdańsk jest strażnicą twierdzy niemieckiej na wschodzie, t. j. Prus Wschodnich. Prusy Wschodnie obawiają się, że ta strażnica może runąć, a wraz z nią Prusy, strajkacy i czechosłowacki zaproszeni już w Warszawie przeciwko tej praktyce władz polskich. W związku z tem autor artykułu proponuje, aby przy podjęciu pertraktacji handlowych polsko-niemieckich rząd niemiecki domagał się, ażeby państwo polskie zobowiązało się do wyrównania wszystkich szkód, wynikających z powodu niepokojów politycznych, i aby również państwo polskie odpowiadało za wszelkie szkody, wynikające z różnicy kursu. Poza tem korespondent domaga się liczebnego zestawienia poszczególnych wierzytelności, aby — opierając się na tym materiale — rząd niemiecki i przy przyszłych pertraktacjach handlowych mógł energicznie wystąpić w obronie interesów niemieckich eksporterów.

znaki graniczne na długości 4 ch kilometrów w głąb naszego terytorjum. Straż polską spostrzeższy rano przesunięcie znaków, przeniósł je z powrotem na dawne miejsce, przyczem pomiędzy strażą polską a litewską doszło do lekkiego starcia, zakończonemu poturbowaniem jednego Szuaisa. Na miejsce wypadku zjechała natychmiast Komisja Pogranicza. Incydent został rozdmuchany przez prasę litewską, która przedstawia go, jako napad ze strony Polski na terytorjum litewskie. **Znaczny przyrządy kapitałów zagranicznych do Polski**
Warszawa. — Napływ kapitałów obcych do Polski trwa w dalszym ciągu, dzięki gwarancjom, udzielonym skarbowi państwa przez Bank Gospodarstwa Krajowego. W ostatnim czasie od 10 lipca do końca sierpnia b. r. Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił za poręką państwa szerokich gwarancji, o ogólną sumę 717.000 funtów szterlingów, 196.000 dolarów i 1.331.000 franków francuskich. Z kredytu zagranicznego, dzięki tym gwarancjom, skorzystał m. in. cały szereg cukrowni i zakładów górniczych. Wydawanymi dalszych gwarancji „Bankowi Gospodarstwa Krajowego“ uzależnione jest obecnie od zobowiązań sprzedaży waiut obcych, uzyskanych z pożyczek zagranicznych Bankowi Polskiemu, który zwraca coraz bardziej uwagę na oprocentowanie pożyczek, zaciągniętych zagranicą i na warunki ich wpłaty. **21 milionów złotych na akcje budowlane**
Warszawa. Do 31 sierpnia b. r. Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał na potrzeby ruchu budowlanego 431 pożyczek na sumę 21.000.000 złotych.

Strajki w Ameryce i w Anglii
Nowy Jork. Wczoraj w nocy o godzinie 12 rozpoczął się strajk górników w Ameryce. Strajk ten obejmuje 138.000 robotników. Częściowo nawet już z niedzieli na poniedziałek robotnicy porzucili prace. Londyn. Zapowiadany strajk marynarzy i robotników portowych w Southampton rozpoczął się częściowo wczoraj. Załoga parowca transatlantyckiego „Arjadia“, należącego do towarzystwa okrętowego „Royal Mail“, odmówiła swej zgody na zniesienie płac zarobkowych. Parowiec ten miał wypłynąć w piątek do Buenos Aires. **Niemcy wracają do munduru.**
Berlin. Prezydent Rzeszy — Hindenburg zniósł rozporządzenie byłego prezydenta Eberta, zabraniające noszenia mundurów przedwojennych i wojennych b. armii cesarskiej. Jako powód zniesienia tego rozporządzenia Hindenburg podaje, iż rozporządzenie Eberta może być powodem naruszenia porządku publicznego. Prasa lewicowa ostro atakuje ten krok Hindenburga.

Starcia bolszewików z monarchistami.
Paryż. „Matin“ donosi z Nicei, że wczorajszym rosyjsko-bolszewickim zgromadzeniu, które się odbyło w teatrze, przyszło do starć między bolszewikami a rosyjskimi monarchistami. Policja interwenjowała i aresztowano 10 osób. **Flota angielska na morzu Czarnym**
Wiedeń. — „Neue Freie Presse“ donosi z Konstantynopola: Opinia publiczna Turcji zaniepokojona jest przejazdem przez Bosfor dwóch krążowników angielskich „Frobisher“ i „Dragon“. Obecność dwóch wielkich krążowników angielskich na Morzu Czarnym daje Anglii przewagę. Krążowniki zarzucają kotwice przed Warną. Miały one przyjechać na Morze Czarne celem studiów. W najbliższych dniach przybędą oba krążowniki do Konstantynopola. Ze strony angielskiej oświadcza się, że celem krążowników jest odwiedzenie wód bułgarskich. **Przemysłownictwo z Gdańska**
Gdańsk. Z Czewy donoszą do tutejszych dzienników, że polskie władze celne wykryły w jednej z wiosek na pograniczu z Gdańskiem wielki skład przemycanych z Gdańska wyrobów tytoniowych. W składzie tym znalaziono 4 ctn. tytoniu, 35.000 papierosów i 5.000 cygar.

Kłajpeda wita radośnie podjęcie rokowań polsko-litewskich
Warszawa. Z Kłajpedy donoszą, że tamtejsze sfery gospodarcze powitały z radością rozpoczynające się rokowania gospodarcze między Polską a Litwą. Poczyniono już przygotowania do rozszerzenia portu. Kupiectwo liczy na ożywienie handlu i ruchu okrętowego, skoro będzie umożliwiony kontakt z Polską. **Dokola rokowań polsko-litewskich.**
Kowno. Na posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych sejmku litewskiego, specjalnie zwołanej, minister spraw zagranicznych — Czarnecki, złożył sprawozdanie w sprawie rokowań z Polską co do spławu po Niemnie. Opozycja zarzuciła ministrowi, że skła da sprawozdanie zbyt późno, gdyż już po nawiązaniu kontaktu z Polską i mianowaniu delegacji. Uwrażając rokowania z Polską za zbyt techniczne i mogące doprowadzić do niepotrzebnych komplikacji politycznych dla państwa litewskiego, ludowcy złożyli wniosek, pociągający rokowania; wniosek ten został jednak odrzucony. **Zatarg graniczny z szaulisami.**
Wilno. — W nocy z dnia 29 na 30 sierpnia, a więc niejako w przeddzień rozpoczynającej się Konferencji Polsko-Litewskiej w Kopenhadze, Litwini usiłowali dokonać napadu granicznego na odcinku Apreny — Bojary w powiecie święciańskim. Nocy tej straż litewska przeniósła

Morderstwo komunistyczne
Jak donoszą z Pińska, dokonano tu zamachu na wywiadowca policji politycznej Abrama Tajtelbauma. Gdy Tajtelbaum wracał około godz. 11-ej wieczorem do domu, nieznanymi sprawcami do niego 3 strzały, kładąc go trupem na miejscu. Tajtelbaum był początkowo członkiem miejscowych organizacji i stał się konfidentem policji politycznej. Za pośrednictwem Tajtelbauma wykryto kilka składów bibuły i aresztowano szereg działaczy wyrotowych. Z Warszawy delegowano do Pińska funkcjonariuszy Urzędu śledczego. Policja jest już na tropie zbrodniarzy. **Wystawa przemysłowa w Katowicach.**
Katowice. Otwarta tu w sobotę wystawa ruchoma prób i wzorów przemysłowych.

Hohenzollernowie odzyskali majątki.
Berlin. „Vossische Zeitung“ dowiada się z miarodajnego źródła, że rząd pruski, który dotychczas przegrał wszystkie procesy z Hohenzollernami, wytoczone mu o zwrot zasekwestrowanych majątków, obecnie zawarł z Hohenzollernami układ, na podstawie którego Hohenzollernowie odzyskują większość skonfiskowanych im majątków. **Sytuacja w Syrii**
Paryż. „Chicago Tribune“ donosi z Jerozolimy, że garnizon francuski w Suedzie, który od dłuższego już czasu był obłożony przez druzów, poddał się w ub. sobotę. Załoga francuska została wzięta do niewoli po uprzednim zniszczeniu wszystkich armat. Natomiast ataki druzów w kierunku na El-Ghazal zostały odparte.

Upaty w Bułgarii
Sojka. W całej Bułgarii panują straszne upaty. Temperatura dochodzi do 38 stopni Celsjusza w cieniu. W Bułgarii wskutek tych wielkich upatów w wielu miejscowościach wybuchły olbrzymie pożary. **Nowe pretensje Niemców**
Niemcom nie podobają się nowe zarządzenia walutowe Berlin. — „Vossische Zeitung“ umieszcza korespondencję w sprawie, rzekomego poszkodowania niemieckiego eksportu przez polskie ustawy dewizowe. W korespondencji tej jest powiedziane, że nie wyróżniają się wierzytelności, zajętych od kilku miesięcy. Nawet na pokrycie akceptów protestowań Bank Polski nie daje dewiz. Ponadto także dla tych, którzy chcą uiszczyć swoje zobowiązania w złotych, Bank Polski nie udziela zezwoleń na wywóz tej waluty do Niemiec. Korespondent twierdzi, że rządy au-

Wystawa przemysłowa w Katowicach.
Katowice. Otwarta tu w sobotę wystawa ruchoma prób i wzorów przemysłowych.

Księgarnia
M. Lipskiej
w CZĘSTOCHOWIE.
Polecia na sezon szkolny
Podręczniki Szkolne do szkół powszechnych średnich i handlowych, bruljony, kajety oraz wszystkie piśmiennicze materiały w wielkim wyborze i w dobrych gatunkach.

SPECJALNA NAUKA
Gry fortepianowej
Zapisy do klasy gry fortepianowej powstającej pod wyłącznym kierunkiem
dyr. L. WAWRZYNOWICZA
przyjmuje kanc. SZKOŁY MUZYCZNEJ
ulica Śląska Nr. 6, mieszkania Nr. 6.

NAUKA GRY na FORTEPIANIE i SKRZYPCACH
WEDŁUG NAJNOWSZEJ METODY.
Rozpoczyna 8-go Września b. r.
HERMAN RAPAPORT
II-ga ALEJA 35. — Od g. 10 — 1 pp. i od 4 — 7 w.

4). TOMASZ LIE
O ZACHODZIE

powieść tłumaczona z oryginału norweskiego

— Nie przeczę, że byłoby to może przyjemne — rzekła z lekkim skrzywieniem ust — ale pan myśli tylko o jednym, pomijając wszelkie inne względy. Znadto pan lekkomyślny, a moja rola wcale nie jest łatwa. Z jednej strony pan namawia, śpiewa, kusci i wabi, z drugiej znów sam mając mi nieładnie popycha...
— Dlaczego się więc opierać?
— Wolę pozostać przy raz powziętem postanowieniu. To mi tak dziwnie uspakaja sumienie.
Wzięła się znów pilniej do roboty; pomimo jednak, że igiełka jej poruszała się szybko, ukradkowe spejzrenia biegły co chwila to ku jednemu, to ku drugiemu.
Zauważył je doktor.
— Nie wiem, co to może mieć wspólnego z sumieniem — zawołał. — Jeżeli masz ochotę tylko, to decyduj się i koniec...
— Zapominasz, że musiałabym raz po raz być na próbach, mieć zajęte nierzad całe południa i wieczory... A dom i dzieci, Gunnarze!
— O! jeżeli tylko chodzi o to — wychodzisz i tak często z domu, robisz co ci się podoba — zauważył doktor.
— Najwyższe przyzwolenie! — szep-

nęła, a około ust jej zarysował się szczególny wyraz, gdy pełny, okrągły podbrudek wsparł się o koronki stanika.
Wingard poczęł znów nucić i gwizdać jakiś motyw.
— Niech pani tylko na chwileczkę usiądzie do fortepianu... ten jeden ustęp — prosił.
— No namyśliście się już raz i wyznaczone próby — przerwał mu doktor — musimy wyjść zaraz po obiedzie, nie mogę go zatem opóźniać.
Dziadek aż się uniósł na swem siedzeniu pod wrażeniem tego, co w duchu nazywał nierozsądkiem syna. Zmuszał ją prosto do tego!... istna warjacja!... Zapanował jednak nad sobą i poczęł regulować kieszonkowy zegarek z kompasem, który sam sobie urządził we wglębieniu okna.
— I widzi pan, co to znaczy moja wola — skarżyła się — nie zgodzę się, to Gunnar gotów się obrazić, że robie z niego jakiegós tyra. I tak źle i tak niedobrze...
Wingard nucił coś znowu, widocznie bardzo zadowolony.
— Ach! wciąż mam w uszach to Adagio, które pani gra: tony miękkie, aksamitne... Jak to się wyda w dużej sali...
— Na tym okropnym fortepianie Nannestada? Nie, za nic w świecie grać nie będę, jeżeli pan nie dostanie koncertowego, od radcy Jakobsona.
— Ależ będzie, będzie wszystko, co pani rozkaże, naturalnie — sięgnął po

kapelus — a więc na kiedy pierwsza próba? jutro, popjutrze?
Pani złożyła starannie na stole robotkę i rzekła, idąc za nim do pierwszego pokoju:
— Niech więc będzie jutro o godzinie trzeciej, ale proszę o jedno: niech mi pan nie odbiera odwagi i nie denerwuje, a również proszę mi nie mieć za złe, jeżeli trochę kiedy się spóźnię — wymawiam to sobie.
Doktor siedział w bujającym się fotelu, kołysząc się krótkimi, urywanymi ruchami, a palce jego nerwowo przesuwały się po zmiętej gazecie. W spojrzeniu błyskały ukrywane i tłumione żal lub niechęć i pogardliwe lekceważenie.
Dziadek popatrzył nań i opanował go niepokój. Jak on znał dobrze ten wyraz... zupełnie w ten sam sposób połykiwały oczy jego matki, gdy się czuła urażoną, lub boleśnie skrzywdzoną.
— Co to za ścisłość i dokładność tego kompasu — rzekł — to godne podziwu. Odjął tylko lub dodał trochę według zmian w kalendarzu, a ma się zawsze właściwą godzinę.
Z sali jadłalnej, od której drzwi trochę były uchylone, słycało było Ingwalda, mówiącego do siostry, która nalewała zupę na talerze:
— Czy słyszalas czego chciał Wingard?
Głos chłopca syczał od tłumionej zło-

ści. Dostrzegłszy wchodzącego dziadka, zmieształ się i począł żywo coś powrapiać u rzemienia przy tornistrze.
Zaraz po obiedzie dziadek poszedł na drzemkę do siebie na górę. Poprosił nawet, by mu tam kawę przysłano. Błady był i zmczony po długim przedpołudniowym spacerze — męczył go też niewypowiedzianie nastroj ogólny, tam, na dole. Było w nim coś gnębjącego, odbierającego swobodę, jak w parnym powietrzu przed burzą.
Zmienił surdut na wygodniejszy, zdjąwszy go z wieszadła w swoim przedpokoiku, spuścił rolę, poczem spojrzął na wygodny kąciak w głębi sofy, gdzie leżała wyszywana czapczka i koldra szydelkowej roboty, a opierając wreszcie głowę o poduszkę, którą haftowała jeszcze nieposzczka jego żona, wyciągnął rękę po zaczęta powieści angielską.
Zachodzące słońce rzucało ukośne promienie na stary kantorek, blaski je go zapalały się w miedzianych okucach, w srebrnych skówkach na fajkach w fajerzarni i migotały jaskrawiej w złoconych ramach kilku starych, familijnych portretów, wiszących na ścianie.
Były to meble z dawnego jego domu, których część tylko zatrzymał obecnie dla siebie. W półcieniu, pomiędzy dwoma oknami, stało duże szlifowane lustro, które zdobył u góry dwie, na krzyż złożone, szabie, takie, jakich używają oficerowie w marynarce.

Teatr „ODEON“
Program od środy 2-go do piątku 4-go września 1925 roku.
Szczegóły w afiszach i programach.
Ceny miejsc popularne: Krzesło tylko 1 zł. (z podziałkiem.)
UWAGA: Od środy 2 września przedstawienia rozpoczynają się będą: w niedzielę i święta o godz. 3, w soboty o 4, a w pozostałe dni o godz. 5. Ostatni seans o godzinie 9-ej i pół wieczorem.

Uwaga! Od dziś ostatni seans o godzinie 9 ej i pół wieczorem Uwaga!
KOCHANKOWIE PRIMADONNY
Dramat obyczajowy w 7-miu wielkich aktach.
W rolach głównych najslawniejsi artyści filmowi: Nita Naldi, Agnes Ayres, Rod la Rocque, Jack Hold, Teodor Kozłow Reżyser De Mille
NAD PROGRAM: **Miłość wśród wiatru** Nadzwyczaj komiczna historia w 1-ym akcie.

Kino-Teatr „Nowy“
Z powodu zainteresowania się tym obr. zostawiamy go jeszcze dziś.
Ceny miejsc popularne, 1 złoty wraz z podatkiem.
Wejście na salę wyłącznie na początek seansów.

OLBRZYMI PROGRAM MONSTRUM
Najnowsze przygody Tarzana wśród małp
Ultrasensacyjny dramat w 2 serjach 14 aktach podług słynnej powieści Edgara Rice Burroughs.
I serja „**TARZAN KRÓL DŻUNGLI**“. — II serja „**KRAINA KOŚCI SZŁONIOWEJ**“.
Wobec nadzwyczajnej długości 1-go obrazu rozciąga seansów w niedzielę o godz. 3 i pół, w soboty o godz. 3 i pół, w dniu powszednie o godz. 4 i pół pp.

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie.
Borze dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
2-go września r. b.
Dr. Kahl ul. Dąbrowskiego Nr. 7.
3-go września r. b.
Dr. Grunwald-Kościszki 17.
Borze dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
2-go września r. b.
Dr. Lipiński ul. Panny Marii Nr. 14.
3-go września r. b.
Dr. Rousseau Szpital Wojskowy.

ZAMIAST TRANU UŻYWA SIĘ SYROP IODO-TANINOWY Z FOSFOREM „ORBIS“
(Sir. Iodo-tannicus phosphoricus.)
ZAMIENIA TRAN
PRZYJEMNYW SMAKU, CZYNI PRZYJMUJĄ DZIECI.
Wśród T-wa dla Przem. i Handl. aptecz. „ORBIS“ Sp. Akc. w Częstochowie.

CYRK gra ostatnie dni!
CYRK STANIEWSKICH BENEFIS
DZIS W ŚRODĘ 2-go września 1925 roku.
zaśluzonogo dyrektora i artysty
ALEKSANDRA CINISELLI
Specjalnie dziś Dyr. Ciniselli pokaże nową zadziwiającą tresurę koni.
1) Występ 12 koni cyrkowych. 2) Koń futbolista. 3) Koń w labiryncie. 4) „Hetman“ - anglo-arab-wysza szkoła jazdy. 5) Czwórka pięknych rumaków wykona „kadryla“.

Wziętakowo w dzień **BENEFISU BIM-BOM** wystąpi z nowymi aktualnymi kawałami.
KLOWN FRIKO! dla Publiczności na ciekawą niespodziankę!
Z powodu wielkiego powodzenia dyr cyrku prolongowała na parę ostatnich występów. **Kap. Słema i Miss Alice** Gra ze śmiecia! dziś król strzelców afrykańskich zademonstruje fenomenalną produkcję.
Sensacja XX wieku Na arenę cyrku będzie wyprowadzone **Fenomen XX wieku**
ZYWE CIELE O 6-ciu NOGACH.
Program zwiększony. Udział przyjmuje cały zespół. Szczegóły w programach.
UWAGA! Tylko dziś 2 września dzieci, uczniowie wszystkich klas i wojskowi placą połowę.

Ogłoszenie.
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, rew. I-go pow. Częstochowskiego K. PEŁKA, zam. w Częstochowie przy ul. Gen. Dąbrowskiego № 6, ogłasza, że w dniu 9 września 1925 r. od godziny 10 z rana w majątku Zagórze Star. Częstochowskie udędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Spółki z ograniczoną odpow. „M. Lipski“ w Częstochowie, a mianowicie: desek, sosnowych, kłocy sosn., koni i bryczki ocenionych na złotych 19.400.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, rew. I-go pow. Częstochowskiego K. PEŁKA, zam. w Częstochowie przy ul. Gen. Dąbrowskiego № 6, ogłasza, że w dniu 10 września 1925 r. od godz. 10 z rana w Częstochowie przy ul. Złotej Nr. 238 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Franciszka Pikla, a mianowicie: świni, krowy i koni ocenionych na zł. 700.

Ćmielów
II-ga ALEJA 42 poleca
Kółka żelazne
angielskie i wiedeńskie
Umywalnie, Wyżymaczki.

Czy chcesz być piękna?
pozbyć się PIEGÓW, wągrów, opalenizny i ZMARSZCZEK na twarzy? więc używaj Kremu Metamorfiza Piegów! D-ra St. Martin w Paryżu. Skutki wprost niedoścign. Żądać w składach aptecznych, perfumerjach i aptekach.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Częstochowa, ogłasza przetarg nieograniczony na dzień 9 września b. r. na budowę nowego magazynu mruwanego, o pojemności m.³ 1840 w koszarach „Zaciszce“. Szczegóły w „Polsce Zbrojnej“, z dnia 1, 2 i 3 września b. r.
Blizszych informacji udziela Referat budowlano-techniczny Kierownictwa Rejonu Inż. i Sap.
Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Częstochowa.

Prosimy odnowić prenumeratę

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, rew. I-go pow. Częstochowskiego K. PEŁKA, zam. w Częstochowie przy ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 6 ogłasza, że w dniu 14 września 1925 r. od godz. 10 z rana w Częstochowie przy ul. Słaskiej Nr. 6 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Majora Rosenbama, a mianowicie: mebli, fortepiana, i kasy ogniotrwałej, ocenionych na zł. 6.650, lecz mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej jako w drugim terminie.
Częstochowa, dn. 2 września 1925 r.
Komornik **St. Pełka.**